

Закон за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ)

Последно изменение: ДВ, бр. 97 от 10.12.2010 г.

Раздел II

(В сила от 1.01.2004 г.)

Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци"

Чл. 78. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Образува се Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци" със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, наричано по-нататък "предприятието".

(2) Предприятието е юридическо лице със седалище София.

(3) Държавното предприятие се състои от:

1. главно управление;
2. специализирани подразделения.

(4) Броят, статутът и предметът на дейност на специализираните подразделения се уреждат в правилник за устройството и дейността на предприятието.

Чл. 79. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Предметът на дейност на предприятието е:

1. управление на радиоактивните отпадъци, което включва всички дейности, свързани с манипулирането, предварителната обработка, преработката, кондиционирането, съхраняването или погребването на радиоактивните отпадъци, включително извеждането от експлоатация на съоръжение за управление на радиоактивни отпадъци;
2. изграждане, експлоатация, рехабилитация и реконструкция на съоръжения за управление на радиоактивни отпадъци;
3. извършване на превоз на радиоактивни отпадъци извън площадката на съответното ядрено съоръжение, ако е получило разрешение или лицензия за превозване по този закон;
4. (нова - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения:
 - а) когато Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци" е собственик или титуляр на вещни права върху съоръжението;
 - б) въз основа на договор с лицето, което е собственик или титуляр на вещни права върху съоръжението.

(2) Предприятието осъществява дейностите по ал. 1, т. 1 и 2 при спазване на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита въз основа на издадени от председателя на агенцията разрешения за избор на площадка, проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация и лицензия за експлоатация на съоръжение за управление на радиоактивни отпадъци.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Предприятието осъществява дейностите по ал. 1, т. 4 при спазване на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита въз основа на издадена от председателя на агенцията лицензия за извеждане от експлоатация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) При опасност от възникване на инцидент или авария с радиоактивен източник Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци" организира превозването и приемането като радиоактивни отпадъци на тези източници при условията и в сроковете, определени със заповед на председателя на агенцията.

Чл. 80. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Предприятието може да извършва дейности и да сключва сделки само във връзка с осъществяването на предмета му на дейност по чл. 79, ал. 1.

(2) Предприятието не може да участва в търговски или граждански дружества.

(3) Предприятието няма право да сключва договори за кредити с търговски банки и други финансови институции, освен ако за това има изрично решение на Министерския съвет.

(4) При реализиране на годишна печалба тя се внася в бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по транзитната сметка на фонд "Радиоактивни отпадъци" в 15-дневен срок след приемането на годишния отчет.

Чл. 81. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Предприятието стопанисва и управлява предоставеното му имущество - публична и частна държавна собственост.

(2) В имуществото по ал. 1 се включват съществуващите съоръжения за управление на радиоактивни отпадъци - държавна собственост, заедно с прилежащата инфраструктура и земята към тях.

(3) За осъществяване предмета на дейност на предприятието Министерският съвет с решение може да предоставя на предприятието за стопанисване и управление недвижими и движими вещи - публична или частна държавна собственост.

Чл. 82. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) Органи на управление на предприятието са:

1. министърът на икономиката, енергетиката и туризма;
2. управителният съвет;
3. изпълнителният директор.

Чл. 83. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма провежда държавната политика в областта на управлението на радиоактивните отпадъци и осъществява дадените му с този закон правомощия, свързани с дейността на предприятието.

Чл. 84. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Управителният съвет се състои от 3 членове, включително изпълнителния директор.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма определя членовете на управителния съвет и сключва договор за управление с всеки от тях за срок три години.

(3) Член на управителния съвет може да бъде лице:

1. с висше образование по природни или технически науки и с трудов или служебен стаж не по-малко от 5 години в областта на използването на ядрената енергия или йонизиращите лъчения, управлението на радиоактивните отпадъци или отработеното гориво, както и в областта на държавното регулиране на безопасното осъществяване на тези дейности;
2. което не е осъждано на лишаване от свобода за престъпление от общ характер;
3. което не е било едноличен търговец, член на управителен или контролен орган на търговско дружество, което е обявено в несъстоятелност, неограничено отговорен съдружник в дружество, обявено в несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;
4. което не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до трета степен на друг член на органите на предприятието.

Чл. 85. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Управителният съвет заседава най-малко веднъж на един месец.

(2) Заседанията на управителния съвет са редовни, ако на тях присъстват най-малко две трети от членовете.

(3) Решенията се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство от всички членове.

Чл. 86. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Управителният съвет:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) изработва и предлага на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за утвърждаване правила за устройството и дейността на предприятието;
2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) изработва и предлага на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за утвърждаване правила за работата на управителния съвет;
3. приема проектите за годишна, тригодишна и дългосрочна програма за дейността и бюджета на предприятието по предложение на изпълнителния директор;
4. одобрява структурата и числеността на персонала по предложение на изпълнителния директор;
5. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) определя регистриран одитор за независим финансов одит на предприятието и приема годишния финансов отчет;
6. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) предлага на министъра на икономиката, енергетиката и туризма да разрешава за всеки отделен случай участието на предприятието в международни организации;
7. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) представя на министъра на икономиката, енергетиката и туризма ежегодно до 31 март на следващата година отчет за дейността на предприятието през предходната година;
8. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) взема решения за продажба или за ликвидация на дълготрайни материални активи, за учредяване на вещни права и за отдаване под наем на движими или недвижими вещи, взема решения по чл. 46, ал. 2 от Закона за държавната собственост за продажба на жилищата и за отдаването им под наем;
9. изпълнява други функции, свързани с управлението на радиоактивните отпадъци, в съответствие с разпоредбите на действащото законодателство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Проектите на програмите и бюджета на предприятието по ал. 1, т. 3 се одобряват от управителния съвет на фонд "Радиоактивни отпадъци" по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.).

(4) Програмите по ал. 1, т. 3 включват производствена, инвестиционна, ремонтна и социална програма.

(5) Председателят на управителния съвет организира и ръководи заседанията на управителния съвет и контролира изпълнението на неговите решения.

Чл. 87. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Договорът за управление на член на управителния съвет може да бъде прекратен преди изтичането на срока му от министъра на икономиката, енергетиката и туризма:

1. при нарушаване разпоредбите на закона и/или на договора за управление;
2. при осъждане на лишаване от свобода за престъпление от общ характер;
3. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си за срок по-дълъг от шест месеца;
4. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) по негово заявление;
5. при смърт или поставяне под запрещение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) В случаите по ал. 1 министърът на икономиката, енергетиката и туризма сключва договор за управление с нов член за срок до края на първоначалния мандат на освободения член.

Чл. 88. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) Членовете на управителния съвет са длъжни да пазят търговската и служебната тайна на предприятието при изпълнение на задълженията си по договора за управление.

Чл. 89. (В сила от 1.01.2004 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Изпълнителният директор:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) организира и ръководи дейността на предприятието в съответствие с одобрените програми и бюджет;
2. сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите в предприятието и упражнява правата на работодателя съгласно Кодекса на труда;
3. сключва договори с трети лица с оглед осъществяването на дейността на предприятието;
4. представлява предприятието пред съдилищата, пред държавните органи и пред трети лица в страната и в чужбина;
5. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) отчита се за своята дейност пред управителния съвет и пред министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) Изпълнителният директор може да делегира някои от правомощията си по ал. 1, т. 2 - 4 на други длъжностни лица от предприятието в съответствие с приетия правилник за устройството и дейността на предприятието.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) При отсъствие на изпълнителния директор предприятието се представлява от един от членовете на управителния съвет.

Раздел III

(В сила от 1.01.2003 г.)

Финансиране управлението на радиоактивните отпадъци

Чл. 90. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) Лицата, в резултат на чиято дейност се генерират радиоактивни отпадъци, поемат разходите, свързани с управлението на радиоактивните отпадъци, от тяхното образуване до погребването им, включително мониторинга на хранилищата след затварянето им и необходимите изследвания и подобрения чрез:

1. извършване на необходимите разходи за безопасно съхраняване на радиоактивните отпадъци, които получават от своята дейност, от тяхното образуване до предаването им на предприятието, и
2. вноски във фонд "Радиоактивни отпадъци", създаден с този закон.

Чл. 91. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) За финансиране на дейностите, свързани с управление на радиоактивни отпадъци, както и на дейността и издръжката на предприятието се създава фонд "Радиоактивни отпадъци" към министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 92. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Приходите по фонд "Радиоактивни отпадъци" се набират от:

1. вноски от юридически и физически лица, които в резултат на дейността си генерират радиоактивни отпадъци, които подлежат на предаване;
2. средства от държавния бюджет, определяни ежегодно със закона за държавния бюджет за съответната година;
3. лихви по управлението на набраните средства във фонда и по просрочени плащания на вноските по т. 1;
4. дарения и други;
5. други приходи, получени в резултат на управлението на средствата на фонда.

(2) Приходите по фонд "Радиоактивни отпадъци" се събират, отчитат и централизират в системата на единната бюджетна сметка чрез използване на отделна транзитна сметка, открита на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма в Българската народна банка.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 120 от 2002 г.).

(4) Неусвоената част от постъпилите по ал. 1 средства, включително средствата от минали години, се отчитат задбалансово. Те са неделима част от единната сметка и се разходват само в съответствие с разпоредбите на този закон.

(5) (Нова - ДВ, бр. 120 от 2002 г.) Средствата по ал. 4 се управляват в рамките на контрола и управлението на ликвидността на системата на единна сметка.

Чл. 93. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Средствата по фонда се разходват целево за финансиране на:

1. дейността и издръжката на предприятие "Радиоактивни отпадъци";

2. други дейности по управлението на радиоактивни отпадъци извън тези на специализираното държавно предприятие, включително изследвания и научни разработки;
3. извеждането от експлоатация на съоръжения за управление на радиоактивни отпадъци;
4. (доп. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) управлението на фонда, включително административни и финансови разходи;
5. (нова - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) общините и населените места, в района на които се експлоатира или е одобрено или разрешено по реда на Закона за устройство на територията и на този закон изграждане на съоръжение за управление на радиоактивни отпадъци, които могат да получават финансиране на проекти и дейности за устройство и развитие на територията при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 94, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Разходите по ал. 1 се предвиждат ежегодно по бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и се извършват чрез обособяване на отделен платежен код в системата на електронно бюджетно разплащане.

Чл. 94. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Редът за установяване, събиране, разходване и контрол на средствата, както и размерът на дължимите вноски се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на финансите.

(2) Вноските във фонда от юридически и физически лица, които в резултат на дейността си получават радиоактивни отпадъци, се признават за текущи разходи за дейността, от която са получени радиоактивните отпадъци.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Вноските по чл. 92, ал. 1, т. 1 са публични държавни вземания, които се установяват и събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Юридическите лица на бюджетна издръжка планират, предоставят и отчитат вноските по чл. 92, ал. 1, т. 1 като трансфер между бюджетни сметки.

Чл. 95. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Фондът се управлява от управителен съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Председател на управителния съвет на фонда е министърът на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Членове на управителния съвет на фонда са представители на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите, Агенцията за ядрено регулиране и на Българската академия на науките, определени от съответните министри или управителни органи.

(4) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което е осъждано на лишаване от свобода за престъпление от общ характер или е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до трета степен включително с друг член на органите на управление на фонда и предприятието.

Чл. 96. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Управителният съвет заседава най-малко веднъж на два месеца.

(2) Заседанието на управителния съвет е редовно, ако на него присъстват най-малко две трети от членовете лично или представлявани от друг член на съвета. Присъстващ член не може да представлява повече от един неприсъстващ, като упълномощаването се извършва писмено за всяко конкретно заседание.

(3) Решенията се приемат с явно гласуване и с квалифицирано мнозинство от две трети от членовете на управителния съвет.

Чл. 97. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (1) Управителният съвет:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) приема правилник за организацията и дейността на управителния съвет на фонда;
2. разпределя отпускането на средства от фонда за осъществяване на дейността на Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци", както и за други дейности по управлението на радиоактивните отпадъци;
3. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) контролира администрирането на приходите по фонда и целесъобразното им разходване;
4. приема проект на бюджет, съпроводен с доклад и разчети, уточняващи размера на отделните приходи и разходи на фонда за всяка бюджетна година;
5. приема бюджет на предприятието за всяка година;
6. одобрява годишни и тригодишни планове за дейността на Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци";
7. сключва договори за управление на средствата на фонда с Българската народна банка съгласувано с министъра на финансите;
8. приема текущи и ежегодни отчети за дейността на Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци";
9. внася ежегодно в Министерския съвет отчет за дейността си;
10. изпълнява и други функции, свързани с управлението на фонда и на Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци" в съответствие с действащата нормативна уредба.

(2) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) С цел подпомагане дейността на фонда управителният съвет може да създаде междуведомствена експертна работна група. Организацията на работа и съставът на групата се определят с наредбата по чл. 94, ал. 1.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 80 от 2010 г.) Приетият от управителния съвет проект на бюджет на фонда се включва в проекта на бюджет на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и се предлага на Министерството на финансите по реда на Закона за устройството на държавния бюджет.